

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Ljubljani s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrť leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrť leta 3 gold. 25 kr., a. v. — Za oznanila se plačuje od četrťstopne peti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Avstrijska delegacija.

Omenili smo ob kratkem, da je vojni minister v zvezi z drugimi kolegi v ministerstvih svoje milijone, kolikor jih je potreboval za utrjenje avstrijske vojske, namreč za stroške, ki bodo nastali iz tega, da bodo vojaki vsa tri prva leta brez odpusta v armadi ostajali, dovoljene dobili. Znano je, da je zrno vladne stranke, 24 ustavovercev, glasovalo proti temu, ter da so protivniki ministerstva, federalisti, kolikor jih se udeleži državnega zbora in delegacij, v zvezi s konservativnejšim delom ministerskih privrženikov, ministerstvu do zmage pripomogli. Ta čudna stvar je v političnih krogih naše monarhije tako veliko pozornost obudila, kakor dolgo že nobena. Ustavoverne novine, posebno vladne, trudijo se že dolgo dni dokazati, da cel dogodek vendar nij za njihovo stranko nevaren, da ministerstvo vendar ne pade, da-si so ga v najvažniši reči zapustili oni, ki so ga postavili. Iz vsega se pa vidi, da je ustavovercem tesno pri srei in da verujejo na strah, o katerem bi sebe in svoje radi preverili da ga nij.

Kakor je glasovanje ministerskih privrženikov parlamentarno nenaravno in se zaradi tega še maščevati mora, še bolj nenaravno je ravnanje federalistov, ki so tu Auersperg-Kuhna in ustavoverni sistem podpirali, — ako se pri obeh strankah globlji uzroki ne iščejo. „N. fr. Pr.“ namreč priznava baš v oči gled tega glasovanja, da je imela ustavoverna stranka, katera se je protivila utvrdenju in pomnoženju avstrijske vojske, svoje uzroke, katerih v posvetovanji nij javno povedati hotela. Dva taka uzroka skuša rečeni list navesti, glavni uzrok pa zamolči. Ta je namreč kratek in jase: Ustavoverci so Prusoljubi; njih ne bode bolelo, ako bi Prusija anektirala nemško-slovanske dežele avstrijske. Ker je baš še v vojski avstrijski patriotizem doma, radi bi nemški vitezi „svinčenih podplatov“ avstrijsko vojsko tako slabo imeli, da bi pruski poželjivosti ne mogla protiviti se. Saj je ravno prusjanska „D. Z.“ najbolj proti prodolženju

našočnosti vojaka v armadi pisala, in — kislja in resignirana lica, katera pruske novine delajo zdaj, to jasno dokazujejo, ako že ne primerjamo vsa djanja germanizatorske klike v Avstriji.

Federalisti v delegacijah imajo avstrijsko čutje. Politično providenje jim kaže, da se bode morala Avstrija zdaj naprej boriti za svoj obstanek baš s Prusijo. Za to ne morejo biti prijatelji njene slabosti, za to so za močno avstrijsko vojsko. Če ravno jim je torej težko bremena nakladati ljudstvu, vendar nij jim bilo lahko žrtvi izogniti se in dovolili so teške milijone, ker najprej treba, da država obstaja, potem še le more razviti se. Brez dvombe jim je bilo težko v tistem trenutku, ko je vlada, zapuščena od lastne stranke, bila na padanji, podpreti jo s svojim glasovanjem. Mnogi glasovi so, ki pravijo, da bi bili morali federalisti glasovati proti dovoljenju, samo da vlado vržejo. Druga, ravno tako opravičena mnenja so pa, da tu nij šlo za vlado nego za državo; za to se odobruje glasovanje za vojni proračun, dasi je strašno velik. Bil je tu odpor proti skritemu izdajalstvu Avstrije, katerega namerava nemško-ustavoverna stranka Bismarkovcev. Pač je bilo treba motivirati in sicer energično motivirati to glasovanje od strani federalistov. Žalibog da ta cih motivacij nij bilo.

Kakor smo videli, glasoval je „Slovenec“ Črne za dovoljenje. Proti temu bi ne imeli ničesa. Pač pa je bila njegova motivacija, naravnost rečeno, bedasta, ako so novine prav poročale, da je namreč rekel: Ka je za to treba Avstriji močne vojske ker Rusija hoče veliko slovansko monarhijo osnovati. Če kaj tacega izgovori polovičarski nemški teoretik, naj mu bog odpusti bedastost. Iz ust Slovana kažejo take besede, da njih izustnik ne čita nič, ne ve nič o svojem lastnem velikem rodu in njegovih težujah. — Drugi slovenski delegat g. dr. Poklukar nij glasoval. To je se ve najkomotnejše. Nečemo se pa prepirati, dali je to ravnanje pravo ali ne. Vsakako bi bil v generalni debati imel energično razložiti motive,

kateri ga navajajo, da z ustavoverci ne more, z drugimi federalisti neče glasovati. Taka motivacija je neizmerno lahka bila. Zakaj je nij bilo, no! to vsak ve, žalibog. Slovenstvo je slabo zastopano. Sicer vso čast osobi moža, ki ga tu v mislih imamo, ali za tako zastopstvo ustvarjen nij, za to molči. Molč pa nij koristen dan denes.

Dopisi.

Iz Kranja 14. oktobra. [Izv. dop.] V

Kranji se imajo v kratkem razpisati volitve za mestni odbor. Upati je, da bode nov odbor naroden. Vendar bode treba večjega prizadevanja in večje edinosti na narodni strani, nego pri zadnji volitvi, inče doživimo še enkrat ta škandal, da se bode v mestnem odboru demonstriralo proti narodnim naredbam. Kazinska „stranka“, če zasluži to ime —, svoje moči napenja in že rije in skuša na tihem volilce obdelovati za dozrajne odbornike. A ta trud ne bode imel vspeha, ako bodo narodnjaki edini in ako ne bodo zaradi osebnih razmer volitve se zdržali. Nikdar pa ne prezirajmo delavnosti kazinske stranke. Ako se posreči Tagblattovemu dopisunu, katerega učenost ne sega deleč čez knjige, v katere zapisuje, koliko vječ se dan na dan odklada in naklada, da doslej narodno mladeniče s sladkimi besedami pregovori k pristopu v nekakov „Unterhaltungsverein“, se tudi lahko pri volitvah zopet obrne plašč nekaterih častihlepnih gospodov. Od mladeničev, ki se med olikane štejejo, bi smeli vendar pričakovati prepričanja. Kateri pošten narodnjak se more vpisati v društvo, o katerem je le to jasno, da se namerava z njim regeneracija kazinskega društva. Ideja kazine je opešala s tisto oguljeno kljuso vred, katero so letos za „Sokolom“ v Cirklje poslali baje kazinsko bistroumnost zastopati. Kaj bode še v krogih, katerim celo leto nobeden naroden list ne pride v roke? Sploh pa se bode malokje na Slovenskem našlo mesto, v katerem se tako malo bere, ko v Kranji. Po številu časnikov, ki dohajajo v

Listek.

Iz Rusije.

II.

O nedavnih reformah v Rusiji.

(Spisal prof. dr. Fr. Celestin.)

Odkar je Peter z mogočno roko podrkl kitajski zid, s katerim so se bili moskovski carji zaprli od zapadnega sveta, vrste se v Rusiji reforma za reformo. Ne rodé se lahko, misel reformatorja se pogostoma ne izpolnuje, ali se jej celo nekaj časa ravno nasproti ravna, pa blagega semena, ki ga je vsejal Peter, nij mogla zatreti nobena še tako kruta reakcija. Kolikrat so poskušali ugasniti iskro življenja, ki se je jelo zbuhati za Petra! Celo Petrova energija je velikrat omagovala, ko je vsa Rusija, od razžaljenega bojarina do poslednega berača, trdovratno branila se vsake reforme, vsakega zblizenja z evropskim življenjem, in koliko Petrov šteje Rusija? S težkim srem, z grenkim predčutjem prihodnjih napadov na nedovršeno delo celega življenja se je vlegel na smrtno posteljo on, ki je za svojo misel zastavil vse svoje bitje, žrtvoval svojega lastnega sina in naslednika, da

bi rešil reformo. Komaj je izdihnil Veliki car, že je bila Rustja v rokah ljudi, ki so vselej in povsodi iskali le osobne koristi, katerim je bila ta država tujja zemlja brez gospodarja, kjer je vsak samo skušal polniti si svoje nikdar ne polne žepce: Biron in nemška drhal so ravnali z Rusijo, kakor ne ravná brezvesten zapravljivec sè svojo lastnijo. Nekdajni konjski hlapec, potem vojvoda, nazadnje gospod vse Rusije, je Biron strašno mučil narod, ki mu je bil tuj, ki ga je zaničeval. Zginili ali pa omolknili so delavci slavne Petrove dobe, in le ko je pal preklinjani Kurlandec, ter se potuhnila nemška stranka, ko je Elizaveta slovesno obljubila, da bo ko hči Petrova vladala v očetovskem duhu, ko so ruski ljudje soped dobili veljavo pri dvoru: še le tu je Rusija jela svobodnejše dihati.

V drugi polovici 18. stoletja, ko so na evropskih prestolih sedeli filozofi in je Voltaire carstvoval nad njimi, se je v Rusiji vršila bliščeča doba Katerine II. Severna Semiramida je bila ena iz najbolj gorečih čestilcev Voltaire-a in vrov zbujenega humanizma sploh. Misli Montesquieu-a in Bekarija je hotela položiti za podlago vsega pravnega življenja v Rusiji. Sklicala je komisijo iz vseh stanov zunaj kmetskega za pregled in novo

uredbo postav in sama napisala zanjo „Nakaz“, po katerem naj bi se ravnala. V „nakazu“ veje skozi in skozi duh človekoljubja, pa ko se je v komisiji zbudilo vprašanje ob osvobojenji kmetov, in je večina dvorjanskih deputatov bila proti osvobojenji, Katerina vendar nij upala ustavljati se svojim dvorjanom, čeravno je sama želela osvoboditi kmete. Zato je nakaz ostal brez praktične veljave, in komisija se je razšla brez dosege namena carice. Potem ko je jelo vreti na Francoskem, je Katerina kakor drugi evropski potentatje prestrašila se idej, za katere se je prej navduševala, in Velika carica, prijateljica človekoljubja, je ubogim kmetom prepovedala celo pod kaznijo večnega izgnanstva v sibirske rudnike pritoževati se zoper svojo velikrat nečloveško gospodo.

Tako je ostala odkrita rana v ruskem občestvu in krivica, ki jo je trpela večina naroda, se je jela maščevati s tem, da je ostrupila vse življenje, izgnala iz njega čutje pravice, človekoljubja, dala enemu delu človeštva priliko predajati se za krvave žule večine skoraj absolutni lenobi in sibiriststvu, in tako porodila vse to izpačeno stanje, ki nastaja gotovo tam, kjer človek ne dela in le na uživanje misli.

eno mesto, sme se gotovo z večjo varnostjo soditi mera izobraženosti, nego po obilni razprodaji mila. Kjer pravega izobraženja primanjkuje, tam se šopiri puhla oholost, ki vsako druženje zavira. Če pa veselje do družbovanja gine, samopašnost in dobičkarija še to pokonča, kar je plemenitega ostalo. Težko je zamolčati, katera bira ljudi mi je na piki, vendar je ne bom razglasil, kajti še tolovaju se daje „galgenfrist.“

Iz Škofje Loke 14. okt. [Izv. dop.] Prejšnjega meseca, 26. septembra so bile pri nas volitve v mestni občinski zbor. Izvoljeni so bili kandidati stare stranke, ki nima nobene politične barve, kakor da je v starem duhu filistrovanja že zerjavela. S tem niso zadovoljni drugi. Med temi celo ne c. kr. sodnijski predstojnik g. Levičnik, ki je bil sam izvoljen. Ravno tako nij zadovoljna napredna stranka s tem izidom. G. Levičnik je protestiral za voljo nekaterih „nerednosti“, ki so se pri volitvah godile. Drugi so mu pritegnili. Radovedni smo na odlok. Ako pride v drugič do volitve, upati je, da se bode med našim meščanstvom vsaj prej nekoliko pomislilo in preudarilo, za kaj gre, in kateri možje bi zares najbolje zastopali materialne koristi našega mesta, kakor tudi narodno-politične. Naj gledajo meščanje, da Loka ne bode postala črna, temuč da po pregovoru ostane „pisana Loka“, samo ne zmešana kakor je dozdej bila včasih. Samo da je slovenska. — Dalje imam poročiti, da se pri nas snuje založnica. Pravila so že vložena. Tudi telegrafično postajo bomo dobili. Je že dovoljena. —

Iz Gorenjskega 15. okt. [Izv. dop.] Nedavno se je blizu Tržiča odkrnila skala in zvalila se na tržiško cesto. Ker se je kmalu potem privozil deželni predsednik v ta kraj, ugibali so nekateri, da je ta dogodek gospoda grofa iznemiril. Verjetneje je pa, da je hotel gospod grof tipalnice stikati iz mreže volilne agitacije; Tržič je domena, na katero je doslej zmiraj opiral germanski orel svoje peruti, ako s prvim hipom nij mogel slavca ukončati. Gospod grof prav varno postopa; a to vse predolgo trpi. Predno se dotira „abc“ do konca, nam je že cela sila zopet dana, katera je vsled nedoločnega postopanja naših merodajnih krogov otrpnivati žugala. Mi se ne bojimo volitev, tudi ne žrtev. A o pravem času moramo si razjasniti, ali čemo tudi pri prihodnji volitvi dozdanje zastopnike kandidirati. V nekaterih krajih bo treba spremembe, drugače ostanemo na cedilu; na primer g. Murniku bi svetovali, da za trge in mesta ne kandiduje več. Zaupanje, katero je od zadnje volitve sem užival, je prveč efemerno. Čeravno je domoljubje Kamničanov dozdej neomadeževano, a pripetiti se vendar more, da nekateri doma ostanejo, če se ne bodo mogli za priporočanca navdušiti.

Eden iz največjih despotov, kar jih je bilo v Rusiji, je bil naslednik Katerinin Pavel. Iz strahu pred francosko revolucijo je prepovedal uvoz vsakih knjig, celo not, dal zapreti vse častne tiskarne, katerih se je bilo že precej veliko odkrilo za Katerine. Kar je kolikaj dišalo po liberalizmu, se je preganjalo kot jakobinstvo, masonske lože, razsejane po vsej Rusiji, posebno silne pa v obeh stolicah, je že Katerina jela preganjati. Satirični žurnali: Živopisec itd., prvi priznak zbujačoč se narodne zavesti, so brž izginili. Glavnega vodja duševnega življenja Novikova, človeka, žrtvovavšega za omiko naroda denarje, čas in nazadnje svojo svobodo, ustrojivšega prvo pravilno knjigoprodajo v Rusiji, so kot masona zaprli. Ves neveliki del mislečih ljudi pobit že poslednja leta Katerininega carstvanja se je za Pavla predal nemi resignaciji, vsaka očitna ali kaj vidna propaganda za reformo je jenjala. Pri vsej svojej prenapetosti pa je Pavel vendar storil prvi korak k osvobojenju kmetov: prepovedal je o praznikih siliti kmete na delo, in dovolil na teden le tridnevno tlako. Pa ta polkorak mu nij pridobil sre pod despotizmom ječečega naroda, in posebno so ga sovražili bolj svobodni celni celo najviše postavljeni ljudje. Zbirali so se

Iz Hrastnika pri Trebovljah 13. okt. [Izv. dop.] Včeraj so imeli učitelji laškega okraja v tukajšnji restavraciji svojo konferenco. Kaj so vse sklepali in sklenili, mi nij znano. Govoril sem z učiteljem, kateri je nekoliko naroden in ga prašal, ali se je udeležil učiteljskega zborovanja v Ljubljani, odgovoril mi je, — da ne. Čudil sem se! Še bolj sem se pa začudil, ko mi omenjeni učitelj pritrdi, da se nobeden učitelj iz laškega okraja zbora udeležil nij. Res čudni „patrijoti“, ti učitelji slovenskih otrok. Nij jim za blagor naroda, čegar kruh jedo. Naj bi pa vendar pomislili, da bodo sedajni njih učenci z žalostjo spominjali se na svoje prve učitelje: ker ti niso imeli poguma stopiti v vrsto narodnih učiteljev. —

Že je minolo tri mesece, kar nam je povodenj našo občinsko cesto razrušila, tako da smo zdaj popolnem ločeni od sveta, niti do naše županije Trebovlja nij mogoče z vozom priti; pa do sedaj se nij še nič storilo od nobene strani, da bi se cesta naredila. Vprašali bi torej gospoda župana, kaj meni storiti. Ali hoče, da bi Hrastničani svoja kola sežgali, in si na mesto vprežne živine omislili mule, da bi jim prenašale potrebno v in iz Trbovlja? torej kako bo?

Iz Trsta. — Vračaje se pred nekimi dnevi v tukajšnje mesto iz Kétnare, kjer sem obiskal svojega prijatelja gospoda J. . . ., pridem doli po Plajdah v Rocol (kjer je bil izvoljen gosp. Fr. Cegnar za poslanca!). Nadaljevaje pot proti mestu (bil je že mrak), zaslišim za sabo lepo petje v neki daljini, pa nisem precej razložil, v katerem jeziku se je pelo. Obrnem se in zagledam sedem lepih junakov, ki so šli tudi proti mestu. Brž sem si mislil, da to niso Teržičani — Italijani; ker glasi so se mi zdevali prelepi, da bi jih moral imeti za tukajšnje italijanske. Ko sem nekaj postal, da pridejo bliže, in da tedaj bolj razložim, zaslišim te-le besede:

„Si, si, morir vogliamo,

Bella Italia! per tè“

(Dà, dà, vmreti hočemo

Lépa Italija! za tebe).

— Bili so naši okoličani! Kako da mi je pri tem srce vpadlo, utegne vsak iskren Slovenec, kakoršen sem jaz, lahko vganiti. „Ali je pač to naš napredek?“ sem si mislil. Žalost! Še celó takrat, ko nije bilo ne slovenskih časnikov, ne slovenskih čitalnic, ne slovenskih društev za petje, se nije v tih krajih kaj tacega slišalo. Se vé sicer, da naši okoličani pojó tisočkrat rajši slovenske pesmi, nego tuje — italijanske. Ko jih pa nimajo, in jih nikjer ne slišijo, si pomagajo s tem, kar jim prihaja na znanje zastran pétnja, da le pojó; ker tega se nikakor ne morejo ogibati, — takšne krvi so! Slovenci, dajte jim hrane, da se skazu-

okolo naslednika Aleksandra Pavloviča in najjeli polagati svoje nade na evropsko razvitje ruske države. Aleksander Pavlovič je po svojim blagem značaju, mehkem srci zares obetal veliko. Katerina je mnogo storila za odgojo svojega vnuka, ki ga je nekaj časa mislila celo mimo očeta narediti za svojega naslednika, izbirala skrbno mu učitelje, in med drugim dala mu kot glavnega blagega Švicarja Laharpe-a. Aleksander ga je strastno ljubil in odkril mu vse svoje srce. Laharpe, v duši in po odgoji republikanec, je dobro vedel, da republika v Rusiji še nij mogoča, in torej je ves svoj vpliv na svojega odgojenca porabil na to, da bi ga trdno prepričal, kako nevarna za obči blagor, kako nenravna je oblast v rokah enega slabega, zmotljivega, pri najbolji volji lahko goljufanega človeka in kaka krivica se godi kmetom. In res, ko je Pavel, kakor pravi splošna govorica, moral nasilno umreti v svojem ljubljem dvoreu v Gačini, stopil je Aleksander na prestol z najboljšimi nameni, s plani širokih reform, z dobro voljo darovati Rusiji konstitucijo in kmetom svobodo, brez katere bi konstitucija bila nemogoča. (Konec prihod.)

jejo kot pravi narodnjaki! Nekdaj je bilo v Trstu nekoliko čitalničnih pesnikov, ki so včasih zahajali tudi v okolico, in dajali lep zgled ondašnjim Slovincem, ki so jih sicer radi posnemali. Pa kje so zdaj ti pevci? Tužna ti majka! Zato zdévati se nam mora gotovo po vsem doslédno, ako se ti Slovenci dajajo slišati le — v italijanskem. Kam bo pa to peljalo?

Iz tržaške okolice, 12. okt. [Izv. dop.] Tržaški laški list v včerajšnji številki pozdravlja svobodoumne Slovence. To je vse lepo. Ali nij dovolj s tem; mi Slovenci ne terjamo „pozdravov“, mi hočemo od Italijanov pravičnosti v narodnem obziru. Ta je prva. Kadar nam bodo Italijani in Nemei pravični, potem bode konec vseh mednarodnih preprirov, potem se bomo složno borili vsi narodi za svobodo in napredek. Dokler pa nas narodno gnetejo, našega jezika nam ne priznajo v javni rabi, — tako dolgo so taki „pozdravi“ puhla fraza, in v svobodoljubje njih ne verujemo.

Kranjski (17.) polk, ki je zdaj tu v Trstu štacijoniran, obnaša se prav dobro. Fantje se pametno vladajo in taktno, tako, da nam ne delajo nečasti. Posebno pa godba tega domačega polka sploh ugaja Slovincem in Lahom, dasiravno ti poslednji niso bili zadovoljni, da pride v Trst slovensk regiment, ter so že naprej zabavljali, da bo „vedni tepež“. Prepričali se bodo, da ga ne bo, — a samo naj Slovencev nesramno ne žalijo in psujejo, kakor so žalibog vajeni.

Iz Istre, 10. okt. [Izv. dop.] V Kopruizlazi dvakrat na mesec talijanski listič, vreden brat ljubljanskega „Tagblatt“; ime mu je „la Provincia“. Kakor je mesto Kopar gnjezdo lahonizma, tako i omenjeni listič širi lahonizem po Istri i zaničuje Slovanstvo. V št. 19. t. l. ima dopis iz Labina (Albona), v katerem „un cittadino“ žolč izliva na labinske okoličane, slovenske kmete i nekatere narodnjake. Bile so v početku septembra volitve za občinski zastop v Labinu, in dopisnik govori: „Naši okoličani, kateri so bili našuntani od nekaterih fanatičnih voditeljev, kateri (voditelji) so črno oblečeni in bi radi še duše naših kmetov slavizirali, ko bi jih mogli, so si vtepli v glavo, da bi pri novi volitvi volili tako, da bi dobili večino v občinskem zastopu; (avevan stabilito di eleggere niente meno che 20 contadini analfabeti.) Hvala Bogu, neki inteligentni možje (bolje rečeno: lahoni) so okoličane pregovorili, češ, da bi si škodovali, ako bi volili kmete, i tako so bili izvoljeni sami inteligentni možje, kmetov vendar je izvoljenih 5 med 30. (Drugače rečeno: Lahonov 25, a Slovanov 5.) Tako piše „un cittadino“, kateremu je mesto Albona, mimo grede rečeno, skrajni rob talijanske zemlje, (ultimo lembo della italiana terra). Iz tega dopisa se vidi dvoje: 1. strah lahonov pred vzbujajočim se Slavizmom i 2., da slovenski narod zavsem se je začel dobro boriti za svoje pravice. V Alboni je za zdaj omagal pri volitvi, a v nekojih mestih, kakor piše „Naša Sloga“, je premagal. Korak za korakom! Mesto Albona ima 1300 stanovnikov, se ve da „inteligencija“ so večinom lahoni, kateri imajo strah od čisto slovenske okolice, združene z njimi v eno veliko občino, i v katere zastopu bi imeli Slovani večino po naravi, ne pak radi pomanjkljivosti primerne volitvene postave, ko bi se ne bili pustili pregovoriti lahomom. Zastonj se trudi dopisnik dokazati, da tu gre za inteligencijo v zastopu, temuč bije se v malem boj gnjilega lahonstva proti čvrstemu stoprv buječemu se Slavizmu. Končuje „un cittadino“ z navadnimi frazami: mir, harmonija, in da se on s svojimi privrženci trudi, uvesti napredek in omiko ter odstraniti vse ovire in zapreke, koje bi se mogle v bodočnosti pokazati. To če reči: Slované zatreti, kateri so lahomom zapreka. Zdaj že Istro razglasiti za provincijo kralja „poštenjaka“, to ne gre tako brzo: „jer još nam je na ramenu glava!“

Pa ne samo lahonstvo pritiska na nas, tudi preljudba nemščina nas ne pušča v miru. Razpo-

šiljale so se te dni nekoje „Einberufunge“ za vojake na odpustu, vse v nemščini pisane. Dotični vojniki so veliki siromaki, letati morajo od Poncija do Pilata, da se jim raztolmači njihova „Einberufung“, kajti tukaj jih je jako malo najti, kateri bi znali nemško govoriti in pisati. A da bi se taki dopisi nazaj poslali, zato nemajo „korajže“. Čudim se tem lahonskim županom, koji so zagrizeni sovražniki nemščine, pa si mislijo, dosta, da se le zatira ubogi narod slovanski. Pa ne bodeš dolgo! Mora priti bolji čas za nas in biti če konec našega trpljenja. A u to Bog pomoz!

Iz Pulja, 15. oktobra. [Izv. dop.] Ker še zdaj, že celo leto po našem mestu razsajajoča epidemija osepnice odnehati neče, — in sicer, ker se tukaj nij učinilo prav nič zoper razširjanje te nevarne bolezni, nego se jej je pustil svoboden tek med stanovalstvom, — je naše lahonstvo v svoji brezupnosti — s procesijami to pomrtijo odganjati začelo. Se ve, da naši od svoje historične lenobe preugodni lahoni, katerih priljubljeno geslo je „il dolce far niente“, dobro vedo, da je lažje moliti in pobožne sprehode aranžirati, nego energično in praktično zoper razširjanje nalezljivih in kužnih bolezni delovati. Toda, kaj koristijo molitve in prošnje za odnehanje bolezni, ako se izvir in uzrok bolenja ne odstrani, nego se še razširjanje nalezljivosti lehkomišelnost v neumni nevednosti pospešuje. — Kdor razmere puljskega mesta pozna, ta se ne bode čudil, da ta bolezen še vedno odnehati neče, nego čuditi se mora, da še hujše ne razsaja. To mesto je tako prenaljudeno, da se ne more zapopasti, kde da vse to ljudstvo prostor ima; po javnih ulicah in sprehajališčih je toliko nesnage, da se človeku studi kamor na sprehod iti. Ali kdor nij v notranje stanovišče tega zanemarjenega in lenega ljudstva prišel, ta nema pojma, v kakšnih mračnih, nesnažnih, smrdljivih in od nezdrave ulage duhtečih brlogih da životari; kdor nij bil priča njihovih pojedinih, temu nij znano, kakšna neslana, nesnažno in napačno pripravljena jedila ta borni ljud zavziva; in kdor nij pokusil vina, (Bog mi greh odpusti), kdor te ostudne iz barvanega lesa pripravljene tekočine nij pil sam, ta ne ve, s kakšno pijačo to ljudstvo svojo žejo ugasuje: prav za prav človek po pitju te pijače stoprv žejen postane. In to nezdravo in po drobu pekočo pijačo pije v obilnej meri, da! navadno preveč ves v Pulji bivajoči ljud, koliko možki, toliko tudi ženske in deca. Kdor to vse ve in vidi, kako to ljudstvo živi, kde stanuje, kako se oblači, kaj je in pije, ta se mora čuditi, kako je mogoče, da tukaj nij več in še hujših boleznij. — Veliko upliva ima tudi na zdravje tega mehkužnega ljudstva njegova bojezen pred najblagotvornim življenjem — bistro vodo: ono si prizadeva, koliko mogoče malo s to, človeku toliko potrebno in blagodejno tekočino v dotiko priti.

Iz Pešte, 14. okt. [Izv. dop.] Herbst-Giskrova stranka cislajtanske delegacije se je zarotila proti skupnemu ministerstvu v ta namen, da ga vrže. Zakaj se je naenkrat tako sovražno proti njemu vzdignila, ki je vendar meso od njene mesa, dih od njene sape, senca njenega telesa, to še nij prav jasno. Herbst Giskra bi bila brž ko ne tudi svoj namen dosegla, v odločilnem času priskočili so federalisti ministerstvu na pomoč, ter ga, že nihajočega se, spet podprli. Zakaj so se federalisti naenkrat ministerstvu tako prijazni pokazali, ki je vendar federalističnim težnjam zmerom protivno bilo: — tudi to nij še prav jasno. Akcija vrši se za kulisami. Andraš je kakor rimski bog Janus. Vsakej delegaciji kaže drugo lice: cislajtanskej delegaciji smehljajoče lice miru, ogerskej delegaciji nagrbančeno lice vojske. Čuden mož, on nij niti ptič niti miš, ampak šišmiš. Cislajtansku delegacija privolila je v strošek 4 in pol milijonov za pomnoženje stoječe vojske vsled prodolženja časa nazočnosti. Sedaj se pretresa ekstraordinarium.

Naj važnejši dogodek v našem državnem zboru je govor barona Sennyeya. Taki govori se pa res tudi malokrat v parlamentih slišijo. Znamenito je to, da so mu vse naše politične stranke tleskale: Deakovci isto tako kakor skrajni levčnjaki in zastopniki narodnostij. S tem je Sennyey dokazal, da je edino on sposoben stranke med seboj pomiriti, in če že to ne, vsaj nad njimi gospodovati, ali z drugimi besedami, da je edino on sposoben ogersko kraljevino vladati. Naši političarji pravijo, da bo on naš prihodnji ministerski predsednik. Tak mož nam je pa res tudi potreben bil. Deak more se spat leči, on je našel v Sennyeyu ne samo tekmeča, ampak mojstra. Deakovci so svojo nalogo doigrali. Umljivo je tedaj, zakaj se deakovski časopisi prizadevajo, vtis Sennyeyevega govora kolikor mogoče oslabiti. „Naplo“ pravi celo, da je v Sennyeyevegovem govoru več lepih nego resničnih fraz, kar mu pa svet ne verjame. Sennyey je zlasti poboljšanje uprave naglasil, in to je, kar nam je zares najbolj treba. Dobra uprava je, če že druga ne, vsaj cela srajca na državnem telesi. Morebiti nam dobro upravo le edini Sennyey dati more. S stanjem Ogorske kraljevine nasproti Cislajtaciji je Sennyey v obče zadovoljen, vendar pa želi, da se Ogorska kraljevina še z več obkopi v obrambo svoje državne neodvisnosti obda, kakor je že obdana, in da naj se pri intenciji ostane: zvezo s Cislajtancijom raje stisniti nego razširiti. Naši opozicijski časopisi se ne upajo njegov program oprovčri.

Adresna osnova Deakove stranke je bila z malimi in nebitvenimi promenami s 185 proti 101 glasu sprejeta.

Iz Beograda, 12. okt. [Izv. dop.] V vadnjem pismu sem Vam poslal govor, s katerim je knez otvoril narodno skupštino, a zdaj Vam šaljem govor, ki ga je govoril metropolit knezu pri priliki polaganja prisege ali zakletve na „ustav“ narodni in zadržaj te zakletve. Ko je knez svoj v zadnjem listu priobčeni govor končal, stopi metropolit na tribuno in pozove kneza, da zakletvo položi:

„Blagoverni knjaže!

Ti si v svojoj proklamaciji koju si izdao svome dragome srpskome narodu 10. augusta, zadao svečano svoju knjaževsku reč, da će ti najglavnija briga biti da budeš dostojan naslednik prestola slavni Obrenoviča i da kao ustavan vladac odpočinješ svoju vladu u otačbini. Taj ustav što ga je Srbija sama sebi dala, koga priznaješ i poštuješ, naredjuje, da Ti, Gospodaru, utvrdiš zakletvom Tvoje obećanje i Tvoju svečano zadanu narodnu reč da ćeš zaista ozbiljno i sverom u Boga, koji će tražiti od Tebe odgovora, vršiti visoke vladalačke dužnosti za sreću zemlje i naroda koji Ti svoju sudbu poverava i u ruke predaje. — U zakletvi se prizivlje Bog za svedoka da je istinito sve ono, što se izriče i što se obećava. I Bog neče da se ime njegovo huli. Po tome, gospodaru, nikada nezaboravljaj šta si u zakletvi izrekao na što si se obverao narodu i otačbini, prizvao Boga za potvrdu istinitosti svega toga. — Budi dakle veran Bogu i crkvi njegovej, pa češ pomoću božijom i blagoslovom svete crkve srečno i koptisno po zemlju i narod dugoletno upravljati Srbijom i srpskim narodom, kog koga, daj bože da zaslužiš slavno ime kao što su i Tvoji predhodnici Miloš i Mihail. Sad svetli knjaže položi svoje ruke na svetinju vere naše — časni krst i sv. evangelije Hristovo, i prizivavši zajedno s nama Boga v pomoć, da možeš ispunjavati svoje visoke i vladalačke dužnosti izgovori ovu zakletvu: Ja, Milan M. Obrenovič IV. knez srpski primajuči vladu, zaklinjem se vsemogućim bogom i svim, što mi je najsvetije i najmilije na ovome svetu, ped svetim njegovim krstom i jevandjeljem, da ću zemaļjski ustav nepovredjen održati, da ću po njemu i zakonika vladati i da ću u svima mojim težnjama i delima samo dobro naroda pred očima imati. Izričući svečano ovu svoju zakletvu pred Bo-

gom i narodom, prizivljem za svedoka gospoda Boga, kome ću odgovor davati na strašnome njegovome sudu, i potvrđujem istinitost ove zakletve celivanjem svotoga jevandjelja i krsta gospoda Spasitelja Isusa Hrista. Tako mi gospod Bog pomagao!“

Ko je knez zakletvo izgovoril, zaorilo se je gromovito „mnogaja leta“ od vseh ki so bili v sali.

S tem se je končalo otvaranje skupštine, knez se je potem vrnil v svoj dvor spremljen z blagoslovom svojega vernega mu naroda, da dolgo, dolgo živi, da se pod njim ujedini celo Srbstvo in da ga kmalu pozdravi ko kralja srpskega.

D.

Politični razgled.

Cesar je bil 13. t. m. in 14. povabil več udov vlade in več delegatov na dvorski obed. Med povabljenimi in od cesarja osobno nagovorjenimi so bili: Poklukar, Greuter, Danilo, dalje Sennyey, Andrassy, Karlos Auersperg, Lasser, Giskra, Adolf Auersperg, Holzgethan, Gablenz, Hartung. Izmed Nemcev je baje cesar samo one ogovoril, ki so v delegacijah glasovali za proračun vojnega ministra.

„Pokrok“ pravi v dopisu iz Dunaja, da je „na odločilnem mestu napravilo globok vtis, da je vlada v delegaciji cislajtanski pri vprašanji o podaljšanju aktivne vojaške službe zmagala s pomočjo federalističnih poslancev“. Dalje pravi dopis „Pokrokov“, da bode bodoča prememba politična našla konservativce v popredji, da je konservativce Sennyey govoril v ogerski zbornici ministerski govor in naznačil, kako se naj konservativci priposobijo terjatvam nove dobe. Vse to se pak po „Pokroku“ godi v sporazumu in po volji Andrassy-jevi.

Prepozno za naš zadnji list se nam je telegrafiralo, da je v Delnicah na Hrvatskem bil v sabor voljen narodnjak dr. Dežman proti Starčeviću na mesto Mrazoviča, ki je bil pri zadnjih volitvah ob enem v Zagrebu in v Delnicah voljen, pa je poslanstvo za Zagreb prevzel. Tudi v Grobišnem polju je bil v sabor izbran narodnjak Turalo.

Iz Novega Sada se brzojavlja novo magjarsko nasilje na ogerske Srbe. Zastopnik kraljevega komisarja je izrekel, da so izjave cerkvene občine glede karloviškega srbskega cerkvenega zbora neveljavne. Miletič mu ugovarja de za to nema pravice. Takoj ukaže namestnik kralj. komisarja dve kompaniji vojakov privedi, vojaki razpode občinski zbor in komisar uniči protokol. Vladna revolucija?

Orientalnsko vprašanje so začeli nekateri oficijozni listi vnovič razpravljati. K boju med Črnogorci in Turki in k prestolnemu govoru srbskega kneza Milana pride razen odtegnjenja konsulskih pravic grškemu konsulu v Brajli od slrani rumunske vlade še novost, da misli turška vlada Srbijo in Rumunijo glede razmer k Porti ožje združiti in srbsko ter rumunsko vojsko organizirati v turško vojsko na podoben način kakor je bavarska vojska pruski priredjena. To se pravi na kratko: Turčija provocira Srbijo in Rumunijo. Sicer pa je vse to še v popolnem motnem stanju.

Na Španskiem je poleg starih homatij in uporov vnel se nov, in sicer republikansk upor v Ferrolu, kjer je 1500 oboroženih mož vstalo „za federirano republiko“. Vojska je poslana na nje, a dozdej še nijso premagani.

Razne stvari.

* („Slavjan“) se bode imenoval nov znanstveno-političen časnik ki ga bode izdajal v Celovecu g. Matija Majar, 10krat na leto. Veljal bode 3 gl. na leto.

* (Študentska) z 252 gl. za enega kranjskega slušatelja medicine na graški univerzi je razpisana. Prošnje so do 1. novembra vložiti pri kranjski deželni vladi.

* (Smešno, hudobno in bedasto.) G. Lesar, plačan tajnik Matice, se je bil zaklel, da ne bo pisal „liberalušnih“ novih udov Matice, ki so za „Narodove“ kandidate glasovali, v dnevnik Matice, kakor je to njegova plačano-tajniška dolžnost. Možanec je svoje zakletvo res držal in ker so ti Slovenci za svoj denar vendar morali biti vpisani v slovenski dnevnik slovenskega literarnega društva slovenske Matice — moral jih je dati č. g. blagajnik dr. Zupanec po enem svojih koncipijentov vknjižiti. — Ker je razpis službe Matičinega tajnika in Lesarjevo odpovedovanje gol humbug ter Lesar gotovo ostane tajnik kakor je bil, naj se letos zgodaj zopet pobožno zakolne, ker — drugo leto jih bo še več vpisavati, če bo božja in naša volja.

* (O slovenskem učiteljskem shodu) piše tudi narodni organ ogerskih Srbov, srbska „Zastava“ članek, v katerem pravi med drugim: „Ne samo „stari“ in „mladi“ rodoljubi so si prizadevali, da odlikujejo narodne učitelje in jih okrepčajo za daljo vztrajnost v delovanju za narod; celo renegati so bili vsestranim utiskom prisiljeni igrati rolo narodnjaško. Tako je „gradonačelnik“ Dežman, ki inace povsod „nemčari“, pozdravil učiteljstvo slovenskim a ne nemškim govorom. Mimogrede bodi tu navedeno, da ima Ljubljana preko 4 tisoče narodnih mestjanov, na katere lahko vsako narodno društvo in podvzetje nasloni. Ljubljana stoji na jačjih narodnih nogah, ker ima boljše, v vsakem obziru zdraveje in umneje meščanstvo, nego mnoga mesta, ki si prisvajajo v tem prvenstvo... Učiteljev je bilo preko 350 v „saborskoj dvorani“, kjer je bila ne samo deželna vlada nego i deželni odbor in vsa inteligencija v lepem broji zastopana „od Blajvajza i Razlaga pa do dra. Zarnika i dra. Koste.“

* (Slovenski in nemški rudokopi) v Brunnu na Štajerskem so se 21. aprila stekli. V krčmi so se popoldne sešli rudokopi obeh narodnosti, brž začno leteti od obeh strani dražljive besede, iz besedi nastane tepež v krčmi, tako da je krčmar zabavljajoče iz sobe iztiral. Jezni pridejo izgnani potem do krčme nazaj, začno okolo hiše razsajati, pobijejo vsa okna in poškodujejo vrata. Stvar se je sodnji naznanila in 14. t. m. se je vršila pri deželnej sodnji v Gradcu končna obravnava proti nemirnežem, ki so bili toženi zaradi poškodovanja tujega blaga. Petoudnemu sodišču je predsedoval svet. dež. sodn. dr. Melé in bili so štirje rudokopi obsojeni na tridnevni do dvamesečni zapor.

* (Ormuška čitalnica) naredi v nedeljo 20. t. m. v prostorijah gosp. Sove tombolo z govorom in petjem, h kateri so vsi rodoljubi uljudno povabljeni. Začetek ob pol osmih zvečer. Odbor.

* (Na praškem vseučilišču) je bilo v zimskem semestru šolskega leta 1871/72 vkup 1755 studentov in sicer 167 teologov, 713 juristov, 409 medicinarjev, 360 filozofov. Po narodnosti je od onih 1755 bilo 1146 Čehoslovanov, 583 Nemcev, 5 Poljakov, 2 Slovenca, 5 Hrvatov, 6 Magjarov, 6 Italijanov, 2 Bolgara. — V poletnem semestru leta 1872 je imelo praško vseučilišče 1649 slušateljev, med temi 1072 Čehoslovanov, 555 Nemcev, 5 Poljakov, 2 Slovenca, 5 Hrvatov, 6 Magjarov, 3 Italijane, 1 Bolgara.

* (Narodnostne razmere v avstrijskej Šleziji.) Po izkazu ljudske štetve od leta 1869 ima Šlezija 511.581 prebivalcev, med temi 244.739 Nemcev, 156.666 Poljakov, 110.176 Čehoslovanov, t. j. 48 % Nemcev in 52 % Slovanov, namreč 31 % Poljakov in 21 % Čehov.

* (Iz Amerike.) Bivši poštni uradnik v Ljubljani, Ahčin, sin obče znanega c. kr. policijskega svetnika v Ljubljani, ki je z bratom gosp. Bambergera pred kratkim iz Ljubljane izginil, piše svojim prijateljem s širocega oceana, da se obema prav dobro godi in da se peljeta v romantično Ameriko. To pa ne poročamo zato, da bi ju druga

Ljubljanska „jeunesse doré“ posnemala, kajti vsak nema denarja in ga tudi nema kje vzeti za take vesele jukse.

* (Angleži) obračajo vedno večjo pazljivost na slovanske književnosti. Angleški časopisi prinašajo gostokrat prevode ruskih narodnih pesmi, poljskih narodnih običajev in srbskih narodnih pesmi in pripovedek.

* (O zadnjem boji med Črnogorci in Turki) nam pošilja prijatelj našega lista to-le pismo iz Skadra (Skutari): „27. sept. po noči je prestopilo 3000 mož od redne turške vojske in nekoliko „Bašibozukov“ (neredna vojska) Črnogorsko mejo med Sablonom vrhom in Rujavim krsom. Imeli so Turki pri sebi topove in konje otovorjene s strelivom in sploh vse vojne priprave, kakor bi bila očita vojna s Črnogoro; pomikali so se proti Lipovu. Lipovani to zapazivši se na mah oborožijo. Nij jih bilo nad 100 od začetka a branili so se kot levi, akoravno so morali malo deco in betežne starčke na ramah soboj nesti, ko so se Turčini kočam približali. Kmalu priskočijo Moračani Lipovanom, tako da je stalo kakih 400 Črnogorcev Turkom nasproti. Boj je trajal 28. sept. še ves dan, proti mraku so Turki stoprv umaknili se iz Črnogore. Črnogorski sokoli so vzeli Turkom, katerih je 52 mrtvih in 80 ranjenih ostalo na bojišču, 2 zastavi, obilo pušek novega dela, šotorsko platno in 30 otovorjenih konj. Ta boj je razburil vso Črnogoro. Brž je odšlo nekoliko vojvodov iz Cetinja na bojišče, ruski konsul v Skadru je pobegnil čez jezero v Črnogoro. Sedaj preiskuje obojestranska komisija dogodek in njegove vzroke. Povod boju je dalo stavljenje utrjenega tabora, katerega turška vlada tik za črnogorsko mejo dela.“

* (Povodenj.) Reka Amur v Aziji je po poročilih iz Petrograda tako narasla, da njeno obrežje na dolgo in široko pod vodo stoji. Polje in najlepši travniki so od vode vsi razorani in pridelek je uničen. Ruska vlada je poškodovanim prebivalcem poslala zdatno pomoč.

Pravila

društva „Narodna Šola“ v podporo slovenskemu šolstvu.

(Konec.)

§. 9. Občni zbor ima pravico:

- da voli vsako leto v odbor 9 udov, izmed katerih mora vsaj 6 v Ljubljani stanovati;
- da izbere izmed udov tri pregledovalce letnih računov;
- da sme častne ude imenovati;
- društvena pravila prenarediti in
- skleniti razpust društva.

§. 10. Občni zbor se mora vsako leto vsaj enkrat v šolskih praznikih sklicati. Zbor veljavno sklepa, če je deset udov nazočnih. Praviloma le tisti udje glasujejo, kateri sami pridejo k zboru; le pri volitvah odbora se všttevajo tudi volilni listi, od nenazočnih udov poslani.

§. 11. Društvene zadeve opravlja odbor, kateri voli izmed sebe predsednika, njegovega namestnika, tajnika in denarničarja. Pri sejah mora biti vsaj pet odbornikov nazočnih.

§. 12. Predsednik vodi društvo in ga zastopa proti vnanjosti. On sklicuje odborove seje in odločuje pri enakem številu glasov; kadar je on zadržan, ga nadomestuje njegov namestnik. Z denarničarjem ali katerim odbornikom vred nakupuje razne reči, ki se dajejo pravim udom ali po mogočnosti darujejo revnim šolam in učiteljem; vse to po odborovem naročilu.

Tajnik oskrbuje pisarije v društvenih zadevah, denarničar pa društveno blagajnico.

§. 13. Prepire med društveniki vsled društvenih razmer rešuje brez priziva izbrano sodništvo,

v katero voli vsaka stranka enega sodnika, odbor pa imenuje predsednika.

§. 14. Ako društvo po sklepu občnega zbora neha, odločuje poslednji občni zbor, kaj se ima zgoditi z društvenim premoženjem.

Dunajska borsa 16. oktobra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	65	gld.	25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70	"	30	"
1860 drž. posojilo	102	"	20	"
Akcije narodne banke	9	"	01	"
London	108	"	85	"
Kreditne akcije	330	"	23	"
Napol.	8	"	72	"
C. k. cekini	5	"	20	"
Srebro	107	"	22	"

Zdravnik za zobe

med. dr. Tanzer,

docent na vseučilišču v Gradcu,

bode od 13. do konca oktobra t. l. v Ljubljani „Hôtel Elephant“ svojo zobno-zdravniško in zobno-tehnično prakso izvrševal.

Gornji čas mujenja se ne sme prekračiti, zato se naj vsi p. t. bolniki o pravem času oglasijo blagovolijo. (201—2)

Moja ustna voda in zobni prah se dobata tudi v Celji v zeliščni prodajalnici gospoda Rauscherja.

Oženiti se misli (200—2)

po tej poti privaten uradnik, 30 let star, z letno plačo gl. 550 in svojim imetkom gl. 2000. Želi se deklica med 20. in 30. letom, ne stareja, dobro odgojena, v domačih in ročnih delih izurjena, z ne ravno veliko, nego premoženju ponudnika primerno doto. Ponudbe, ako mogoče s fotografijo, opravištvu tega lista pod šifro „Slavjanski“.

Na prodaj

je za nizko ceno velika nova hiša z 1½ oralom velikim vinogradom pri podružnej cerkvi sv. Elene, katera je eno uro hoda oddaljena od železniške postaje sv. Jurij pri Rifniku. Posestvo je posebno prilično za duhovnika, živečega v pokoju.

Več se pozve pri mlinarju Mihaelu Tanšek u v Slivnici pošta sv. Jurij. (203—2)

brez zdravila

Na prsih in plučah

bolani se po naravnem potu tudi v obupnih in od zdravnikov za neozdravljive razglašanih slučajih radikalno ozdravljajo

brez zdravila.

Po natančnem popisu boleznih pove pismeno več

Dir. J. H. Fickert, Berlin.
Wall-Strasse No. 23.

Honorar 5 gld. a. v., ki se naj pismu priloži.

(162—13) brez zdravila

Iz časopisa „Wiener medicinische Wochenschrift“ (izdaje dr. Wittelschöfer) posnemljeno to-le notico:

Hoff'ovi sladovi preparati*) so za bolane na prsih neprepirno najboljši živež, ki ne povzdiguje samo muskulskih moči, izginjeno mast zopet povrne, organizmu svoj tonus in bolniku v malem času embonpoint zopet da, olajšuje tudi na čuden način, vsled svojih slinatih, zagrinjajočih lastnosti, najbolj siten plučni in črevni katar. Tudi v mrzlici se lahko in naglo prebavlja, ne da bi vzročil stiskanje ali nagleje bitje žil. Celu otrokom se sme zaradi teh lastnosti s polno zadovoljnostjo dajati. Mnogi otroški zdravniki hvalijo v svojih dopisih krepke učinke Hoff'ovih sladovih preparatov v boleznih: tabes miseraica, škrofuloza, rhachitis itd. Ponovito moramo opozoriti, da imajo imenovani učinek samo in edino pravi Hoff'ovi sladovi preparati. S posnemanjem reproducirani sladovi preparati vplivajo jako škodljivo na organizem, zaradi česa se mora pred takimi svariti.

*) Pravi se dobijo v centralni zalogi, Dunaj, Kärntnering 11.

Od novembra naprej Kolovratring 3.

Zaloga v Ljubljani pri gosp. Martinu Golobu. — V Ipavi pri gosp. Ant. Déperis-u. (204—1)